

Riktlinjer för Kommungemensam särskild undervisningsgrupp - KSU

Beslutsnivå- och datum	Utbildningsnämnden 2020-05-28
Diarienummer	2020UTN/0179
Reviderat	
Lagstadgat styrdokument	Skollag (2010:800)
Ersätter styrdokument	-
Uppföljning	Vid behov i samband med att nya bestämmelser införts eller att ny praxis
Ansvar	Utbildningsnämnden

Inledning

Elever som till följd av en funktionsnedsättning har svårt att uppfylla de olika kunskapskrav eller kravnivåer som finns ska ges stöd som syftar till att så långt som möjligt motverka funktionsnedsättningens konsekvenser. Om det genom utredning framgår att elev i grundskolan är i behov av särskilt stöd ska eleven ges det. Det särskilda stödet ska i första hand ges inom den elevgrupp som eleven tillhör. Om det finns särskilda skäl får det särskilda stödet istället ges i en annan undervisningsgrupp (särskild undervisningsgrupp). Bestämmelser om särskilt stöd regleras i 3 kap. skollag (2010:800).

Syfte och omfattning

Huvudmannen för utbildningen ansvarar för att elever vid skolenheten ges det stöd de behöver för att nå så långt som möjligt utifrån fastställda kunskapskrav. Dessa riktlinjer förtydligar under vilka förutsättningar elever kan ges extraordinära stödåtgärder i kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper inom Värmdö kommun. Riktlinjerna är styrande dokument som ska följas av såväl centralt anställda tjänstemän som rektorer

Definitioner

Med särskilt stöd avses stödåtgärder som är av mer ingripande och/eller varaktig karaktär än extra anpassningar. Särskilt stöd går normalt inte att ges helt inom ramen för den ordinarie undervisningen.

Elever i behov av omfattande särskilt stöd är i behov av mer komplexa åtgärder från skolan, ofta med hjälp av specialpedagogisk kompetens. Åtgärderna behöver många gånger vara av extraordinär karaktär i eller utanför den ordinarie undervisningssituationen, vilket innebär att de går utöver de insatser som ska finansieras inom ramen för skolpengens grundbelopp.

Beslutsdatum: 2020-05-28	Diarienummer: 2020UTN/0179
Dokumentnamn: Riktlinjer för Kommungemensam särskild undervisningsgrupp - KSU	

En elev som är i behov av särskilt stöd ska ha ett åtgärdsprogram. Åtgärdsprogrammet ska innehålla uppgifter om elevens behov av särskilt stöd samt på vilket sätt skolan ska tillgodose behoven. Om stödet ska tillgodoses i en särskild undervisningsgrupp är det bara skolans rektor som kan besluta om åtgärdsprogrammet. Särskild undervisningsgrupp kan betyda undervisning i en annan gruppering inom skolenheten eller undervisning i andra lokaler med annan personal.¹ Rektor ska, utifrån åtgärdsprogrammet, fatta ett separat beslut om placering i särskild undervisningsgrupp.

En elev kan bara ha en rektor. Elevens rektor finns vid elevens ordinarie grundskola. Den rektor som har en kommungemensam särskild undervisningsgrupp vid skolenheten benämns verksamhetschef för den särskilda verksamheten.

Förutsättningar för placering i särskild undervisningsgrupp

För att eleven ska kunna ges undervisning i en särskild undervisningsgrupp, utanför ordinarie undervisningsgrupp, krävs särskilda skäl. Den särskilda undervisningsgruppen ska ge bättre förutsättningar att tillgodose elevens stödbehov än vad elevens ordinarie undervisningsgrupp gör. De stödåtgärder som ges i grupperna ska vara individanpassade och inte pågå längre tid än nödvändigt.

Placering i en särskild undervisningsgrupp ska ses som en lösning när alternativet att låta eleven gå kvar i den ordinarie undervisningsgruppen har prövats men inte visat sig vara en fungerande undervisningsmiljö för eleven. Placeringen ska föranledas av elevens behov och en bedömning att dessa bäst kan tillgodoses i en särskild undervisningsgrupp. Placeringen ska regelbundet omprövas. Skolan måste upplysa om möjligheten att överklaga samt noggrant dokumentera vilka beslut som fattats i samband med placeringen. Uppföljning och utvärdering av de insatta åtgärderna ska ske med viss regelbundenhet och i samråd med eleven och elevens vårdnadshavare.²

En placering i en särskild undervisningsgrupp får inte vara permanent. Elevens behov av stöd ska styra såväl omfattning som tidsperiod. Placeringen ska avslutas när behov inte längre föreligger. En plan för återgång till ordinarie undervisningsgrupp ska utarbetas i samråd med elev, vårdnadshavare och ordinarie skola i god tid innan placeringen avslutas.

De kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna står till förfogande för de kommunala grundskolorna i Värmdö kommun. Det är elevens rektor som ansöker om en placering i en kommungemensam grupp. Vid skolbyte ska en ny ansökan göras.

Regleringen kring dessa grupper utgår från stödbestämmelserna i 3 kap. skollagen.

---

² Prop. 2009/10:165 Den nya skollagen - för kunskap, valfrihet och trygghet, s. 292 f..

Beslutsdatum: 2020-05-28	Diarienummer: 2020UTN/0179
Dokumentnamn: Riktlinjer för Kommungemensam särskild undervisningsgrupp - KSU	

Följande förutsättningar ska vara uppfyllda vid ansökan

Eleven ska vara i behov av extraordinära stödåtgärder med anledning av sitt omfattande behov av extraordinärt särskilt stöd. Det ska ha konstaterats efter utredning om särskilt stöd vid elevens ordinarie skola i Värmdö kommun. Externa utredningar kan komplettera skolans utredningar.

Om eleven har problematisk frånvaro ska skolan ha genomfört utredning/utredningar kring detta. Utredningen ska visa på samband mellan elevens behov av särskilt stöd och den problematiska frånvaron.

Som huvudregel ska det framgå av skolans dokumentation att skolan har provat undervisning i mindre sammanhang för eleven, men att åtgärden inte har lett till önskat resultat.

Ansökan ska ges in i tid inför nytt läsår och vara fullständig vid ansökningstillfället. Ansökan kan även ges in löpande under läsåret om behov uppstår. Eleven ska ha ett pågående och minst ett utvärderat åtgärdsprogram. Skolans utredning om särskilt stöd, åtgärdsprogram samt eventuella rektorsbeslut får inte vara äldre än sex månader.

Ansökan till en kommungemensam särskild undervisning ska vara samverkad med elevens vårdnadshavare.

Målgrupp och urval

De elever som är i störst behov av det extraordinära stöd som de kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna kan erbjuda ska erbjudas plats, utifrån platstillgång aktuellt läsår. Det är elevens dokumenterade behov av extraordinärt stöd som är avgörande. Elevens närvaro/frånvaro kommer att vägas in i bedömningen.

Autismgrupp årskurs 1-9

Utbildningen ska ge eleverna möjlighet att erhålla individuella strategier att hantera vardagen, arbeta för att utveckla kompetenser i lärprocesserna samt utveckla meningsfulla beteenden i det sociala samspelet.

Styrdokument

Eleverna läser enligt grundskolans läroplan Lgr11.

Mål

Alla elever ska nå så goda resultat som möjligt i samtliga ämnen och vara behöriga att söka till gymnasieskolan.

Beslutsdatum: 2020-05-28	Diarienummer: 2020UTN/0179
Dokumentnamn: Riktlinjer för Kommungemensam särskild undervisningsgrupp - KSU	

Grundkrav

För att mottas i A-grupp ska eleven ha en diagnos inom autismspektrat (AST). Eleven ska ha en kognitiv förmåga som bedöms vara inom normalvariationen.

Urval

1. *Eleven kräver omfattande stöd med anledning av AST-diagnosen*
Eleven uppvisar bland annat omfattande färdighetsbrister i kommunikation, begränsad förmåga till sociala interaktioner, oflexibelt beteende som innebär svårigheter att acceptera förändringar, repetitiva beteenden som stör funktionsförmågan i ett flertal olika sammanhang och som utomstående lägger märke till.
2. *Eleven kräver stöd med anledning av AST-diagnosen, men har minst en tilläggsdiagnos som gör att eleven kräver omfattande stöd.*
Bedömningen görs utifrån en samlad bild av elevens svårigheter att ta del av ordinarie undervisning.

Tal- och språkgrupp årskurs 1-9

Eleverna ska erhålla extra träning i tal, språk och kommunikation. Utbildningen ska ge eleverna möjlighet att utveckla självständighet och kompetens för socialt samspel och fortsatt lärande.

Styrdokument

Eleverna läser enligt grundskolans läroplan Lgr11.

Mål

Alla elever ska nå så goda resultat som möjligt i samtliga ämnen och vara behöriga att söka till gymnasieskolan.

Grundkrav

För att mottas i en kommunikationsgrupp ska eleven ha diagnos generell språkstörning. Eleven ska ha en kognitiv förmåga som bedöms vara inom normalvariationen.

Om elevens diagnos förändras under placeringen i kommunikationsgruppen och grundkravet inte längre är uppfyllt görs en sammantagen bedömning av elevens behov av extraordinära stödinsatser. Om bedömningen visar att elevens behov bäst tillgodoses i kommunikationsgruppen kan placeringen fortgå trots att grundkravet inte längre är uppfyllt.

Tilläggskrav

Den generella språkstörningen ska inte kunna förklaras av annan funktionsnedsättning hos eleven, som kan påverka förmågan att tillgodogöra sig undervisningen.

Beslutsdatum: 2020-05-28	Diarienummer: 2020UTN/0179
Dokumentnamn: Riktlinjer för Kommungemensam särskild undervisningsgrupp - KSU	

Urval

Bedömningen görs utifrån en samlad bild av elevens behov och svårigheter att ta del av ordinarie undervisning.

Kvarnbergsgruppen årskurs 6-9

Eleverna ska ges möjlighet att utveckla självständighet och kompetens för socialt samspel och fortsatt lärande.

Styrdokument

Eleverna läser enligt grundskolans läroplan Lgr11.

Mål

Alla elever ska nå så goda resultat som möjligt i samtliga ämnen och vara behöriga att söka till gymnasieskolan.

Grundkrav

För att mottas i Kvarnbergsgruppen ska eleven vara i behov av extraordinära stödinsatser av den grad att de inte bedöms kunna tillgodose i elevens ordinarie skola. Eleven ska ha en kognitiv förmåga som bedöms vara inom normalvariationen.

Ansvarsfördelning kommungemensam särskild undervisningsgrupp

Barn- och elevstöd ansvarar för antagningsprocessen till de kommungemensamma särskilda undervisningsgrupperna. Barn- och elevstöd fattar beslut om vilka elever som ska tas emot i respektive grupp inför varje nytt läsår samt vid löpande ansökningar under året. Besluten ska vara rättssäkra och transparenta.

Arbetsgång	Ansvar	När
Inför nytt läsår ska antalet platser i respektive KSU fastställas och meddelas Barn- och elevstöd.	Verksamhetschef KSU	Senast 1 februari
Information om resp. KSU ska finnas på Värmdö kommuns hemsida	Verksamhetschef KSU (om verksamheten) tillsammans med Barn- och elevstöd (praktiskt)	Löpande, med uppdatering senast 1 mars inför nytt läsår
Ansökningshandlingar och information på intranätet	Barn- och elevstöd	Löpande, med uppdatering senast 1 mars inför nytt läsår.
Ansökan ska samverkas med vårdnadshavare	Rektor	Innan ansökan ges in

Beslutsdatum: 2020-05-28	Diarienummer: 2020UTN/0179
Dokumentnamn: Riktlinjer för Kommungemensam särskild undervisningsgrupp - KSU	

Fullständig ansökan med bilagor	Rektor	Senast 31 mars inför nytt läsår ³
Samrådsmöte med rektor och skolans EHT	Barn- och elevstöd	April ⁴
Samrådsmöte med verksamhetschef KSU och personal i KSU	Barn- och elevstöd	Första veckan i maj
Beslut om att erbjuda placering	Barn- och elevstöd	Senast 15 maj
Erbjuda förbesök för elev och vårdnadshavare	Verksamhetschef KSU	Senast 1 juni
Överlämningsmöte skola/KSU-grupp ⁵	Rektor	Innan skolstart
Ansökan om tilläggsbelopp	Verksamhetschef KSU	Senast början av oktober ⁶
Uppföljning och utvärdering av stödåtgärder och placering	Rektor tillsammans med verksamhetschef KSU	Regelbundna uppföljningar. Utvärdering efter varje termin.
Uppföljning av verksamheten samt elevens närvaro och kunskapsutveckling	Barn- och elevstöd	Årligen i januari/februari samt efter varje läsår
Plan för återgång/inkludering i ordinarie skola	Verksamhetschef KSU tillsammans med rektor och Barn- och elevstöd	Vid behov

³ Ansökan kan skickas in vid annan tidpunkt, om behov om placering uppstår under pågående läsår.

⁴ Vid ansökan vid annan tidpunkt ska samråd ske inom en månad.

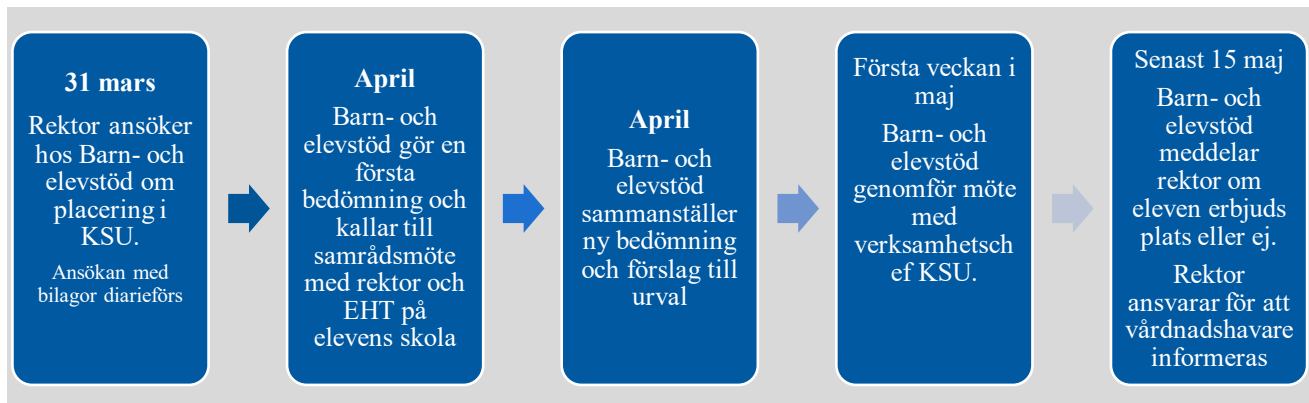
⁵ Här ska bl.a. ev. fortsatt inkludering i skolan diskuteras.

⁶ Aktuellt datum meddelas varje år.

Beslutsdatum: 2020-05-28	Diarienummer: 2020UTN/0179
Dokumentnamn: Riktlinjer för Kommungemensam särskild undervisningsgrupp - KSU	

Ordinarie ansökningsprocess

Uppföljning och utvärdering

Samtliga placeringar utanför elevens ordinarie klass ska följas upp och utvärderas regelbundet. Utvärderingen av placeringen ska göras i förhållande till placering vid egna skolenheten. Det ansvaret vilar på rektor.

Huvudmannen ska årligen följa upp verksamheten i kommungemensamma särskilda undervisningsgrupper. Syftet med uppföljningen är att följa upp elevernas kunskapsutveckling och närvaro, utformningen av de extraordinära stödinsatserna, uppföljning och utvärdering av dessa stödinsatser samt planera för eventuell återgång till reguljär undervisning i grundskolan.

Uppföljningen genomförs av Barn- och elevstöd och ska omfatta

- Skriftlig, individuell dokumentation (läsårsvis).
- Verksamhetsbesök av centralt anställd specialpedagog minst en gång per läsår (januari-februari).
- Diskussion och samråd kring eventuell plan för återgång eller delvis inkludering på ordinarie skola.